

Inatsisartunut ilaasortamut
Anna Wangenheim
Demokraatit

03-06-2021
Suliap nr. 2021 - 10628
All. id. 16949460

Postboks 260
3900 Nuuk
Oqa. (+299) 34 50 00
Nassitsigasuaat (+299) 34 66 66
E-mail: iian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

**§ 37 malillugu Naalakkersuisunut isumapiloqarneq tunngavigalugu
tatiginnilersitsiniaanikkut nakuuserneq pillugu, Alliaq, apeqqummut nr. 054-2021-mut
akissut**

Asasara Anna Wangenheim.

Apeqqutinut qujanaq. Apeqqutit ataasiakkaarlutik ataani allassimapput, akissummik malitseqarlutik.

Ukiuni tallimani kingullerni qassit Alliaq aqutigalugu katsorsartissimappat?

Matumani 2016-imi kvartalit sisamaanni maaji 2021-mut neqeroorutip aallarteqqaarneraniit Alliami naammassillugit katsorsakkat ataatsimut isigalugu.

2016	2017	2018	2019	2020	2021	Katillugit
0	25	45	45	44	22	181

Ukiunut 2017 – 2021-mut paasissutissat tamakkiisuunngillat, kisianni amerlassusiinik missingiineramik tunngaveqarlutik. Piffissami tassani missingiinertuinnaq nalunaarutigineqarsinnaanerannut pequtaavoq tarnip pissusaanik ilisimasallit avataaneersut arlallit katsorsaaneermut attuumassuteqarsimmata sullitallu tamakkerlugit naammassillugit suliarinerinut naggataarutaasumik immersugassamik immersuisimanatik. Qarasaasiakkut paasissutissanik suliarinnittariaaseq nutaaq marsi 2021-miit atorneqalerpoq, tassani sullissat pillugit kisitsisit tamakkiisut suli nutarterneqanngillat. 2022-miit katsorsaaneerit naammassisat amerlassusii uppernarsisanik tunngaveqassasut ilimagineqarpoq.

Massakkorpiaq Alliami katsorsagaasut 25-30 missaanniimmata paasissutissiissutigineqassaaq.

- a) a. Maannamut paasisat ilisimasallu tunngavigalugit nuna tamakkerlugu persuttaaneermut akiuniarnermut iliuusissortoqarsimava?**

Nakuuserneq/persuttaaneq inuiaqatigiinni annertuumik ajornartorsiutaasoq Naalakkersuisut isumaqarput, tamanna immikkut ittumik ukkatarineqartariaqarpoq. Periusissaq kingulleq 2017-imi atorunnaartooq Naalakkersuisut paasivaat, kisianni 2018-imi siuariarnermik nalunaarutininik malitseqartinneqarluni. Persuttaasarneq akiorniarlugu siumut isigaluni periusissaq iliuusissatullu pilersaarut ukiuni 2014-2017-imi iliuusissatut pilersaarummi suliniutissat anguniakkanut atuuttussanut sisamanut sammitinneqarput:

- Persuttaasarnermik eqqugaasut pitsaanerusumik ikorfartorneqarlutillu siunnersorneqartassapput.
- Persuttaasarnerup kaajalukaartua kipitineqassaaq - ilaatigut persuttaasartunut katsorsarneqarnissamik neqeroorutininik pilersitsinikkut.
- Susassaqarfiiit assigiinngitsut akornanni persuttaasarnermut tunngatillugu suliat suleqatigiissutigineqarnerat ineriartortinneqassaaq.
- Persuttaasarnermik ajornartorsiuteqarneq pillugu ilisimasat paasissutissiisarnerlu annertusarneqassapput.

Suliniutininik paasissutissat tamakkiisut siuariarnermik nalunaarutininik ilallugit Naalakkersuisut periusissamut nutaamut sulineranni atorineqassapput, sammisaaq taanna tulleriarinerimi pingaartinneqarmat 2022-miit periusissap atuutilerinissaa ilimagineqarpoq. Immikkoortoq 4 ataaniittoq annertunerumik takuuk.

i. Taamaattoqangippat, iliuusissiornerup taamaattup suliarinera atuutilersinneqarneralu qanoq akeqassava?

Taanna massakkorpiaq paasissutissiisutigineqarsinnaanngilaq, periusissap sukumiinerumik imarisaa apeqqutaassamat taannalu massakkut ineriartortinneqarpoq, immikkoortoq 4 ataani takuuk.

2. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu suut kingunerissavai, pinerluttulerinerimi inatsimmi paragraffimik ilanngusisoqassagaluarpat, isumapiloqarneq tunngavigalugu tatiginnilersitsiniaanerup inatsisunik unioqqutitsinertut isigineqalersinnissaanut, aammalu siunertarineqalerluni meeqqat kinguaassiuutimikkut kannguttaatsuliorfigineqarnissaannik illersuinerput soorlu assersuutigalugu internettikkut?

Tamanna Kalaallit Nunaanni oqartussaasunut kinguneqassanngilaq, tassa pinerluttulerinerimi inatsit danskit akisussaaffigimmassuk. Taamaalliluni aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaat naalagaaffimmi oqartussaasuniissapput.

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu suut kingunerissavai, Istanbulimut isumaqatigiissut atuutilersikkaanni, angerlarsimaffimmi arnat meeqqallu persuttaanermut illersorniarlugit suliniuteqartumut?

- a) Naalakkersuisut namminneerlutik naalagaaffimmut saaffiginnilersaarpat, nunatta nunatut allatuulli inissisimanissaa imaasillugu isumaqatigiissup nunatsinni atuutilersinnaaneranut siunertaqartumik?**

Arnanut nakuuserarnerup angerlarsimaffimilu nakuuserarnerup pinaveersaartinnissaannut akiornissaannullu Europarådip Isumaqatigiissutaa, aamma taaneqartartooq Istanbulimi isumaqatigiissut, Danmarkip 2013-imi akueraa, Kalaallit Nunaannut Savalimmiunullu nangaassuteqarluni.

Isumaqatigiissummi ilaatigut aalajangersaasoqarpoq:

- nunat naalagaaffimmini naalakkersuinikkut aaqqissuussinermi imaluunniit naleqquttumik inatsisiliormikkut angutit arnallu akornanni assigiimmik inissisimanissamik periaaseq ilanngutissagaat sulinermilu atornerqarnera qulakkiissallugu
- arnanik immikkoortitsineq inerteqqutigissallugu, pisariaqassappat naleqquttumik pisassiinikkut
- inatsisit ileqqullu arnanik immikkoortitsisut tamaasa atorunnaarsissallugit

Kalallit Nunaata inatsisitigut isumaqatigiissut malimmagu, isumaqatigiissutip akuerinissaa aningaasaqarnikkut imaluunniit ingerlatsinikkut pisortani oqartussaasunut kinguneqassanngilaq. Kalaallit Nunaata isumaqatigiissut akuerissappagu politikikkut iliuusissaq tassaassaaq Naalakkersuisut isumaqatigiissummik akuersinissaq pillugu Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuummik saqqummiussinerat.

UPA22-mi Naalakkersuisut taamaattumik aalajangiiffigisassatut siunnersuusiorniarlutik pilersaarutigaat.

4. Eqqartukkamut tunngasunik allanik soqutiginaatilinnik Naalakkersuisut paasissutissiinnaappat?

Qanigisanut nakuusertarneq akiorniarlugu Periusissamik Iliuusissatullu pilersaarummik nutaamik suliarinninniarlutik Naalakkersuisut aallartereerpaat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Eqaluk Høegh